Ομιλία εις την Κυριακή του Θωμά (Αγ. Γρηγόριος ο Παλαμάς)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 10 Μαΐου, 2013

Θ' αντιληφθής καλύτερα την υπεροχή της Κυριακής απέναντι στις άλλες εορτάσιμες ημέρες και από το εξής. Κάθε άλλη εορτάσιμη ημέρα το έτος φέρει μόνο μια φορά, ενώ την Κυριακή μας την επαναφέρει και ο κάθε μήνας μόνος του τέσσερις φορές· έτσι αυτή με την τόσο συχνή επάνοδο μάς καθιστά όλο το έτος της αληθινής αφέσεως, έτος ευπρόσδεκτο από τον Κύριο. Γι' αυτό και ο Κύριος διδάσκοντάς μας να την εορτάζωμε εμπράκτως με το πέρασμα κάθε εβδομάδος ημερών, εμφανίσθηκε πρώτα στους μαθητάς σε οικία, ενώ απουσίαζε ο Θωμάς, και παρουσίασε τον εαυτό του ζωντανόν, τους πρόσφερε την ειρήνη και με το εμφύσημα εχάρισε τη χάρι του θείου Πνεύματος· ενέβαλε σ' αυτούς θεία δύναμι να δένουν και να λύουν τις αμαρτίες και τους κατέστησε συμμετόχους της ουράνιας κυριαρχίας, λέγοντάς τους, «λάβετε άγιο Πνεύμα, αν συγχωρήσετε τις αμαρτίες κάποιων, τους συγχωρούνται, αν τις κρατήτε, κρατούνται».

Αυτήν λοιπόν τη δύναμι και χάρι παρέσχε ο Κύριος, εμφανισθείς κατά την ιδία την ημέρα της αναστάσεώς του, που πάντως ήταν Κυριακή· έπειτα παραλείποντας τις ενδιάμεσες ημέρες της εβδομάδος, κατά την ογδόη, δηλαδή την Κυριακή που έχομε σήμερα, έρχεται πάλι στην ίδια οικία, για να εγκαινιάση την πανήγυρί του και οδηγήση τον διστακτικό Θωμά προς την πίστι· διότι κατά τον αγαπημένο ευαγγελιστή και μαθητή του Σωτήρος, «έπειτα από οκτώ ημέρες οι μαθηταί ήσαν πάλι μέσα και ανάμεσά τους ο Θωμάς· έρχεται ο Ιησούς, ενώ οι θύρες ήσαν κλειστές, εστάθηκε στη μέση τους και λέγει σ' αυτούς, ειρήνη σ' εσάς».

Βλέπετε ότι Κυριακή συνέβηκαν και η συνάθροισις των μαθητών του Χριστού και ο ερχομός του Κυρίου προς αυτούς; Διότι Κυριακή ήταν, όταν για πρώτη φορά ήλθε σε συνάθροισί τους, και μετά οκτώ ημέρες πάλι Κυριακή έρχεται σε σύναξί τους. Εκείνες τις συνάξεις εικονίζει διαρκώς η Εκκλησία του Χριστού με το να επιτελή κυρίως κατά Κυριακή τις συνάξεις, όπου κι' εμείς ευρισκόμαστε ανάμεσά σας και κηρύττομε δημοσία τα χρήσιμα για την σωτηρία και οδηγούμε προς την ευσέβεια και τον ευσεβή βίο.

Κανένας λοιπόν να μη απουσιάζη από αυτές τις ιερές και θεοπαράδοτες συνάξεις είτε από ραθυμία είτε από την συνεχή ασχολία με τα γήινα, ώστε να μη εγκαταλειφθή

δικαίως από τον Θεό και πάθη κάτι παρόμοιο με τον Θωμά που δεν ήλθε στην ώρα του· κι' αν πνιγμένος από τις φροντίδες απουσιάση μια φορά, να ανταποδώση την επομένη, φέροντας τον εαυτό του στην Εκκλησία του Χριστού, για να μη μείνη αμείωτος, αφού, ενώ ασθένησε κατά την ψυχή στην απιστία με έργα και λόγια, δεν προσήλθε στο ιατρείο του Χριστού και δεν εδέχθηκε την ιερά ιατρεία, όπως ο θείος Θωμάς. Υπάρχουν πραγματικά, υπάρχουν όχι μόνο λογισμοί και λόγοι, αλλά και έργα και πράξεις πίστεως (διότι, λέγει, «δείξε μου την πίστι σου από τα έργα σου»), από τα οποία αν εκπέση κανείς τελείως απομακρυνόμενος από την Εκκλησία του Χριστού και επιδιδόμενος αποκλειστικώς στα μάταια, έχει την πίστι νεκρά, δηλαδή ανύπαρκτη, γινόμενος κι' αυτός νεκρός διά της αμαρτίας.

Αλλ' απορούν μερικοί, πώς με κλειστές θύρες εισήλθε ο Χριστός έχοντας σώμα; Διότι, όπως φαίνεται, δεν γνωρίζουν να συγκρίνουν τα πνευματικά με τα πνευματικά και να τα κατανοούν δι' αλλήλων, όπως λέγει ο θείος απόστολος. Διότι, αν δεν έφθειρε τη μήτρα της Παρθένου που τον εγέννησε κατά σάρκα, αφού δεν την έθιξε κατά την γέννησί του αλλά διετήρησε σώα τα σημεία της παρθενίας, μ' όλο που τότε έφερε παθητό και θνητό σώμα, τι το παράδοξο, αν τώρα, που απαθανάτισε το ανθρώπινο πρόσλημμα και έχει αθάνατο σώμα, εισήλθε από κλειστές θύρες; Αλλά επειδή πάντως είχε αθάνατο και απαθές σώμα, πώς λοιπόν είχε τις ουλές και τα τρυπήματα στα χέρια και την πλευρά; Διότι λέγει ο ευαγγελιστής ότι ο Κύριος είπε προς τον Θωμά· «φέρε εδώ τον δάκτυλό σου και ιδέ τα χέρια μου και φέρε το χέρι σου και βάλε το στην πλευρά μου· και να μη είσαι άπιστος, αλλά πιστός». Πώς είχε λοιπόν τις ουλές; Βέβαια θνητό και παθητό σώμα δεν θα μπορούσε να επιδείξη ουλές και τρυπήματα και παρ' όλα αυτά να μένη σώο και υγιές· το δε απαθές και αθάνατο μπορεί και ουλές να δείξη και τρυπήματα, που έπαθε πρωτύτερα, σε όσους θέλει, και παρ' όλα αυτά να μένη απαθές και αθάνατο.

Εμένα δε τούτο μου επιτρέπει ν' αντιληφθώ και αυτό, ότι δηλαδή τις ουλές φέρουν ως αιώνιο στολίδι όσοι έπαθαν για τον Χριστό. Όπως δηλαδή οι φωταγωγοί των παραθύρων χωρίς να μειώνουν κατά τίποτε την ασφάλεια της οικοδομής, δεν αποτελούν ασχήμια αλλά στολίδι αναγκαιότατο στις οικίες,αφού στέλλουν μέσα το φως και προσφέρουν την προς τα έξω θέα των ενοίκων, κατά τον ίδιο τρόπο τα πάθη επί του σώματος γιά τον Χριστό και τα τρυπήματα από αυτά είναι γι' αυτούς, που τα έχουν φωταγωγοί του ανεσπέρου φωτός και κατά τον καιρό της εκφάνσεως του φωτός εκείνου αυτοί αναγνωρίζονται μάλλον από το θείο κάλλος και την λαμπρότητα, αλλ' όχι μόνο δεν φθείρονται από την απάθεια, αλλά μάλλον είναι πρόξενοι της αθανασίας.

Το δε σώμα του Χριστού που έχει μέσα του την πηγή του φωτός, εκλάμποντας από εκεί εφώτισε νοερώς τον διστάζοντα, ώστε ο Θωμάς να φωνάξη αμέσως με τελεία θεολόγησι, «ο Κύριός μου και ο Θεός». Ο δε Κύριος είπε προς αυτόν, «επειδή με είδες επίστευσες; μακάριοι αυτοί που επίστευσαν χωρίς να ιδούν», δεικνύοντας ότι οι

αυτόπτες δεν έχουν περισσότερα δικαιώματα στη δόξα από εκείνους που οδηγούνται δι' αυτών στην προς τον Κύριο πίστι. Αν δε δεν είπε 'πιστεύοντες' αλλά «πιστεύσαντες», το είπε με την θεία και προγνωστική δύναμι του γνωρίζοντος τα πάντα πριν από τη γένεσί τους, ότι τα εσόμενα είναι γεγονότα.

Κάτι που μόλις τώρα μου ήλθε στο νου, θα το ειπώ προς την αγάπη σας. Πραγματικά βλέπω ότι ο Θωμάς, όταν ήταν απών, έγινε άπιστος, όταν δε ήλθε μαζί με τους πιστεύοντας, δεν αστόχησε καθόλου στην πίστι. Γι' αυτό έβαλα στο νου μου ότι, και ο αμαρτωλός άνθρωπος, μόνο αν αποφύγη την συναναστροφή με τους φαύλους και συναναστρέφεται τους δικαίους δεν θα αστοχήση ποτέ στη δικαιοσύνη και στη γι' αυτήν ψυχική σωτηρία. Κι' αυτό νομίζω ότι υπαινίσσεται και ο ψαλμωδός προφήτης, όταν μακαρίζη τους παρεκκλίνοντας από την συμπαράστασι και συνοδοιπορία με τους διεφθαρμένους, και άλλος προφήτης όταν λέγη, να μη είσαι με πολλούς στην κακία, και ο παροιμιαστής, «στη συνάθροισι των αμαρτωλών θα γίνη πυρκαϊά, ενώ αυτός που συμπορεύεται με σοφούς θα είναι σοφός».

Επομένως, αδελφοί, ας συναθροιζώμαστε και ας επισκεπτόμαστε συχνά την Εκκλησία του Θεού· διότι κάθε πραγματικά ευλαβής παρευρίσκεται και παραμένει σ' αυτήν χωρίς απουσίες. Και όταν ο καθένας σας έλθη σ' αυτήν, ας παρατηρή τους ευλαβέστερους, που μπορεί να τους διακρίνη και μόνο με τη θέα της παραστάσεως σε σιωπή και προσοχή. Ας παρατηρή λοιπόν τους ευλαβέστερους και σεβόμενους τον Κύριο περισσότερο από τους άλλους, και πλησιάζοντας ας προσκολλάται σ' αυτούς και ας συμπαραστέκεται στον Θεό μαζί με αυτούς. Κι αν εξέλθη από εδώ μετά την απόλαυσι, σε ημέρα Κυριακή, σχολάζοντας από τα επίγεια έργα για τον Κύριο, του οποίου επώνυμος είναι αυτή, ας αναζητή με επιμέλεια, μήπως κάποιος μιμούμενος τους Αποστόλους εκείνους μένη τον περισσότερο χρόνο κατάκλειστος, ποθώντας να επικοινωνήση προς τον Κύριο διά της προσευχής και της ψαλμωδίας σε ησυχία, καθώς και διά της άλλης διαγωγής. Ας προσέλθη λοιπόν και αυτός σ' εκείνον, ας εισέλθη στην οικία του με πίστι, σαν σε ουράνιο χώρο που έχει μέσα την αγιαστική δύναμι του Πνεύματος· ας παρακάθεται με τον ένοικο, ας παραμένη μαζί του, όσο μπορεί, και ας συνομιλή μαζί του περί Θεού και θείων πραγμάτων, ερωτώντας, μαθαίνοντας με ταπείνωσι κι επικαλούμενος την βοήθεια δι' ευχής. Πράττοντας έτσι θα έλθη και προς αυτόν αοράτως - το γνωρίζω καλά - ο Χριστός και θα προσφέρη την ειρήνη μέσα στο λογικό της ψυχής, θ' αυξήση την πίστι, θα δώση μεγαλύτερη δύναμι στον στηριγμό και στον καιρό του θα τον κατατάξη μαζί με τους εκλεκτούς του στη βασιλεία των ουρανών.

Αυτήν είθε να επιτύχωμε όλοι εμείς, στο όνομα αυτού που τώρα απέθανε για μας και αναστήθηκε και ύστερα θα έλθη με δόξα, του βασιλέως των αιώνων Χριστού· διότι σ' αυτόν πρέπει δόξα στους αιώνες των αιώνων. Γένοιτο.

(Απόσπασμα λόγου εις το μυστήριον του Σαββάτου και της Κυριακής)

(Πηγή: paterikakeimena.blogspot.com)